

Språket er stort sett godt og layouten likeså. Mange av tabellene er store og inneholder mye tekst.

Rapporten omtaler et svært viktig tema og gir innsikt i en rekke problemstillinger knyttet til det u hensiktsmessige ved dagens bruk av ressurser innen helseforskning. Rapporten er ment for et bredt publikum. Det første kapitlet heter *A message to ministers of finance*, men få eller ingen finansministere kommer til å ta seg tid til å lese denne rapporten – dessverre. En del av stoffet som er beregnet på politikere, donorer og aktivister vil være mindre interessant for fagfolk og akademikere, men boken er et nyttig referansedokument.

Atle Fretheim

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Solid intensivmanual

Andrew D. Bersten, Neil Soni, red.

Oh's intensive care manual

5. utg. 1175 s, tab, ill. Edinburgh: Butterworth-Heinemann, 2003. Pris GBP 50
ISBN 0-7506-5184-9

Første utgaven av denne manualen ble trykt i 1979 som et resultat av en rekke prosedyrer og forelesningsnotater som unge leger og sykepleiere ved intensivavdelingen på Royal Perth Hospital i Australia hadde samlet over flere år. Forfatterne hadde nok ikke da trodd at boken skulle bli så populær som den ble. En stor del av suksessen skyldes nok den konsise og forholdsvis enkle fremstillingen av intensivmedisinske problemstillinger samt utallige flotte strektegninger, tabeller og fotografier som boken er spekket med.

Manualen består av 17 hovedkapitler som tar for seg de «vanlige» aspektene ved moderne intensivmedisin, fra organisatoriske spørsmål via de ulike organsystemers intensivmedisinske utfordringer, til traumatologi og obstetikk. Likeledes er det et hovedkapittel som tar for seg drukning, brannskader, sykdommer i kroppens temperaturregulering, elektriske skader (inklusive en interessant del om elektrisk sikkerhet i intensivavdelingen), skuddskader og bioterrorisme. Videre er det et par hovedkapitler som omhandler farmakologiske vurderinger i relasjon til intensivmedisin, metabolsk homeostase og hematologisk intensivmedisinske spørsmål. Underkapitlet om ekkokardiografi er informativt og godt illustrert bl.a. med foto.

Forfatterne er hovedsakelig en rekke fremtredende kolleger fra Australia, Hongkong og Storbritannia. Det betyr også at behandlingsstrategier følger nordeuropeiske tradisjoner og således passer for oss. Boken fortjener å kalles en manual – en ganske omfattende sådan med sine over

1100 sider. Men, selv om boken er tett skrevet med små typer, er teksten oversiktlig og lettlest med en tiltalende layout. Jeg har heller ikke funnet skrivefeil. Der er mange og oppdaterte referanser, dog med få henvisninger til ressurser på Internett. Med så mange forfattere er det kanskje ikke så underlig om det forekommer til dels motstridende behandlingsforslag i ulike kapitler, som ved cyanidintoksikasjon. Nyere alternativer for luftveishåndtering som larynxtuben, nevnes ikke, og faktisk er boken litt tynn på avansert hjerte-lunge-redning og postresusciteringsbehandling. Således er ikke hypotermi beskrevet som standardbehandling etter hjerrestans. Om man skulle etterlyse noe annet, så ville fargebilder og innbinding gjøre boken enda mer tiltalende, men sikkert også mye dyrere. Prisen er for øvrig slik at man får mye for pengene.

Jeg vil hevde at denne manualen bør finnes i biblioteket ved norske intensivavdelinger og jeg synes også at leger under spesialisering i anestesilogi bør skaffe seg denne boken.

Guttorm Brattebø

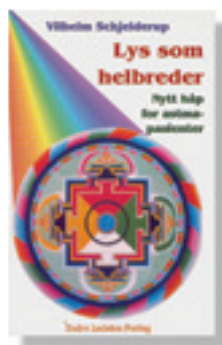
Haukeland Universitetssykehus

Lys- og laserbehandling

Vilhelm Schelderup

Lys som helbreder

Nytt håp for astmapasienter. 192 s. Tjøme: Indre Ledelse Forlag, 2004. Pris NOK 278
ISBN 82-92301-80-1

Tittelen på boken beskriver kun delvis dens innhold. Innholdet er først og fremst en sår, men interessant personlig beretning fra en person som har følt seg utstøtt av det gode legeselskap. Boken leveres som paperback, uten tabeller, figurer, illustrasjoner eller stikkordregister. Språket er nærmest muntlig fortellende, og boken er derfor lettlest. Forfatteren har ingen spesifikk anbefalt målgruppe, men jeg tror intensjonen er først og fremst å treffe pasienter, alternative behandlere og den allmenne befolkning.

Gjennom de første åtte kapitler beskriver forfatteren sitt møte med biofysikk og bioenergetikk i daværende Sovjetunionen. Ispedd det faglige får leseren et innblikk i både storpolitikk i Midtøsten og personlige skuffelser i møtet med den etablerte medisin. Første del avsluttes med en beskrivelse av hans eget kliniske forsøk med singulett-oksygen-energi-lysakupunktur.

Behandlingsresultatene hos 134 barn med astma beskrives som meget gode, og skuffelsen vises tydelig når han rapporterer liten interesse blant allergologer i Norge.

Følgende sitat er verdt å reflektere over: «Fremtidens medisin vil nok se på vår tid som en spesiell epoke preget av ganske særegne ideer (...) Og her er den etablerte vitenskap så opphengt i sin spesielle vitenskapelige problematikk at den – til tross for de enorme ressurser den disponerer over – ikke er i stand til å gi oss noe svar.»

Andre del angir teori- og erfaringsgrunnlaget for laserakupunktur generelt og singulett-oksygen-energi-lysakupunktur spesielt. Laser- og lysterapi er allerede veletablert i vanlig klinisk medisin, og forskning om bruk ved spesifikke allergologiske problemstillinger er rapportert (1). Akupunktur er også en rimelig utbredt behandlingsform på norske sykehus (2). Det spesielle med denne boken er singulett-oksygen-energi-lysakupunktur og den kliniske indikasjon astma.

Ja, boken er utradisjonell, men dens innhold er fascinerende lesing for kolleger interessert i grenselandet mellom skolemedisin og alternativ behandling. Behandlingsformene fortjener vår vitenskapelige nysgjerrighet, særlig på områder hvor vi ærlig må innrømme at «skolemedisinen» ikke har en behandling å tilby som oppleves tilfredsstillende på sikt for våre pasienter.

Vinjar Fønnebo

Nasjonalt forskningscenter innen komplementær og alternativ medisin
Universitetet i Tromsø

Litteratur

1. Neuman I, Finkelstein Y. Narrow-band red light phototherapy in perennial allergic rhinitis and nasal polyposis. *Ann Allergy Asthma Immunol* 1997; 78: 399–406.
2. Salomonsen LJ, Grimsgaard S, Fønnebo V. Bruk av alternativmedisinsk behandling ved norske sykehus. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2003; 123: 631–3.

Menopause uten østrogentilskudd?

Margaret Rees, Tony Mander, red.

Managing the menopause without oestrogen

101 s, tab, ill. London: The Royal Society of Medicine Press, 2004. Pris GBP 20
ISBN 1-85315-592-6

Dette er en bok om alternativ behandling av klimakterielle plager, og spenner vidt fra kirurgi til livsstilsendringer som alternativer til østrogenbehandling. Boken er delt opp i tre deler, som igjen er delt opp i kapitler. Første del omhandler farmakologisk og kirurgisk intervensjon. Den andre delen er viet alternativ og komplementær behandling, og siste del omhandler livsstil. Boken er relativt kort-